

Academia Română celebrează Ziua Cercetătorului și Proiectantului 2025 sub egida Anului Cuantic

Divizia de Istoria Științei din cadrul Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST) al Academiei Române a marcat, în data de 17 noiembrie, Ziua Cercetătorului și Proiectantului 2025 printr-o conferință de înalt nivel, transformată într-un spațiu util de idei. Evenimentul, găzduit la Casa Oamenilor de Știință, a reunit academicieni, profesori, doctoranzi, studenți și membri ai mediului privat, facilitând o discuție esențială despre moștenirea și viitorul inovației naționale.

Evenimentul CRIFST a fost organizat sub egida Anului Internațional al Științei și Tehnologiilor Cuantice 2025. Prin această inițiativă, s-a aliniat amplului efort global al ONU, care a înregistrat peste 100 de evenimente dedicate și World Quantum Day 2025 organizat de CERN, cu peste 500 de manifestări în derulare la nivel mondial.

Atenția și interesul comun al participanților au fost focalizate pe evidențierea contribuției cercetătorilor români în domenii vitale, precum: **Medicina** (Victor Babeș, Nicolae Paulescu), **Biologie** (George Emil Palade, Agripa Ionescu), **Inteligența Artificială** și **Tehnologiile Cuantice** (Ștefan Odobleja, Grigore Moisil, Mircea Malița).

Agenda evenimentului a fost structurată în două părți distincte, care au asignat speakeri relevanți subiectelor abordate și o perspectivă completă de la istoriile cercetătorilor la istoria ideilor moștenite.

Prima parte a fost dedicată prezentărilor biografice detaliate ale marilor cercetători, explorând contextul istoric și impactul imediat al descoperirilor lor fundamentale.

1. Emil Palade, părintele biologiei celulare | **Dr Maria Besciu**
2. Paul Rigler (1869 - 1936) reprezentat de seama al Medicinii Veterinare și Biologiei | **Prof univ. Dr. Dumitru Curca**
3. Personalitatea profesorului Agrippa Ionescu – 100 de ani de la naștere | **Dr. Maria Besciu**
4. Fonoscopia lui Ștefan Odobleja: o realizare inedită în medicina românească | **Cercetător Dr. Cosma Lucian**

A doua parte a evenimentului a evidențiat parcursul istoric al ideilor acestor cercetători români, punând accent pe modul în care contribuțiile lor de la începutul și mijlocul secolului XX se reflectă și capătă o nouă valoare în noile tehnologii.

5. De la cibernetica la guvernanta algoritmică și conducerea prin tehnologie. Cercetarea românească fundament al tehnologiilor cuantice și AI | **PhD Researcher Diana Nitescu**
6. Teoria fuzzy și inteligența artificială. Matematicieni români care au abordat teoria fuzzy. | **Dr. Madalina Giurgescu**
7. Ștefan Odobleja: Psihologia Consonantă, Mecanismul Universal al Feedback-ului și Fundamentele Inteligenței Emoționale Artificiale. | **Lorena Anastasiu**
8. Diplomație, Matematică și Inteligență Artificială | **Cercetător Dr. Ioana Petcu și Dr. Andreea Radu**

S-a remarcat, din fiecare prezentare, potențialul activ al ideilor cercetătorilor în dezvoltarea actuală a medicinei, biologiei, tehnologiilor cuantice și Inteligenței artificiale. Mai mult, discuțiile au scos la iveală o serie de zone neexplorate din cercetarea fundamentală care pot fi valorificate strategic pentru viitoarele inovații.

S-a subliniat că întoarcerea la ipotezele și modelele prime din cercetarea fundamentală nu este o nostalgie, ci o necesitate actuală. Apariția și dezvoltarea accelerată a fenomenului deeptech impune o reevaluare a priorităților globală în actuala competiție tehnologică, cu implicații majore în domenii extinse.

În încheierea sesiunilor, domnul Tiberiu Tănase a propus ca prioritate pentru anul 2026 dezvoltarea de proiecte practice, coerente și cu rezultate scalabile în timp, încheiate între cei prezenți și comunitățile lor. Scopul acestei inițiative este acela de a crește impactul activităților Academiei Române și de a promova activ cercetarea și inovarea națională.

S-au integrat în atmosfera evenimentului și noutățile editoriale ale autorilor români din aria IT&C publicate de Media Publishing și ale editurii Corint Junior dedicate lui Emil Racovita, Grigore Antipa și Ana Aslan, ca metoda de alimentare a interesului copiilor pentru știința și cercetare.

Credem ca în fiecare an de Ziua Cercetătorului și Proiectantului putem reflecta asupra unui gând transmis de unul dintre vorbitorii evenimentului: *„Împreună să facem o lume în care să ne placă să trăim, folosind idei din cercetarea fundamentală repuse într-o realitate extinsă.”*